

2025-08-15

Utrikesdepartementet

103 33 Stockholm

Remissvar UD 2025/08837

Meddelande från Kommissionen "Inre marknadsstrategin" 2025, COM (2025) 500 slutlig

Sveriges akademikers centralorganisation, Saco, har beretts möjlighet att yttra sig över EU:s strategi för den inre marknaden.

För svensk arbetsmarknad och svensk ekonomi är den inre marknaden mycket viktig. Den fria rörligheten för människor, varor, tjänster och kapital bidrar till Sveriges och EU:s konkurrenskraft redan i dag men skulle kunna bidra ännu mer om den fungerade bättre.

Saco välkomnar därför kommissionens ansträngningar att stärka den inre marknaden och därigenom EU:s konkurrenskraft.

Meddelandet om den inre marknadsstrategin innehåller 55 olika åtgärder, uppdelade i fem kapitel, som ska genomföras 2025–2027. Störst fokus läggs på det som kallas "The Terrible Ten" som ses som de största hindren för en effektivare inre marknad.

Sacos synpunkter kan sammanfattas med att arbetsvillkor, anställdas rättigheter och god arbetsmiljö utgör förutsättningar för konkurrenskraft och inte får försämrats som ett led i att förenkla och effektivisera den inre marknaden. Att upprätthålla hög standard vad gäller dess faktorer är i sig något som stärker EU:s konkurrenskraft och gör EU attraktivt att leva, arbeta och driva företag i. Det är glädjande att regeringen i sin faktapromemoria så tydligt säger att rörligheten av yrkesverksamma måste ske med full respekt för arbetstagares rättigheter och nationella arbetsmarknadsmodeller.

I övrigt kommenterar Saco de förslag som bedöms påverka våra förbundsmedlemmar mest.

1: Undanröjande av hinder: The Terrible Ten

1. Överdrivet komplexa EU-regler

Kommissionen har redan inlett ett omfattande arbete (Omnibuspaketet bland andra åtgärder) med att se över olika direktiv och förordningar i strävan att förenkla och underlätta för företagen att leva upp till regelverket.

Saco anser att lagstiftningen ska vara tydlig och enkel att leva upp till och gå att anpassa till medlemsländernas olika system. Vi ser dock med oro på kommissionens önskan att arbetet med att skära i befintliga lagstiftningar ska gå i ett snabbspår och även på kvantifieringen av

nedskärningarna som presenteras i kommissionens arbetsprogram och "mission letters" till kommissionärerna. Vad innebär exempelvis 25 procent av en lagstiftning? Tillvägagångssättet bäddar för att saker som är lätta att kvantifiera (men som kanske gör att lagen uppfyller syftet) skärs bort medan större, mer komplicerade problem med regelverk blir kvar. Det är bra att konsekvensanalysen ska skärpas vid nya lagstiftningsinitiativ men det borde vara obligatoriskt med en konsekvensanalys också av förenklingsåtgärderna.

Arbetstagares rättigheter och villkor får inte heller ses som en administrativ börda.

2. **Brist på nationellt ansvarstagande för den inre marknaden i medlemsstaterna.**

Kommissionen beskriver hur medlemsstaterna inte tar ansvar för att genomdriva och följa upp lagstiftning. De olika sorters lagar som finns i EU är menade att tillgodose medlemsstaternas olikheter. Direktiv ska exempelvis kunna anpassas till medlemsländernas egen kontext medan förordningar gäller utan någon nationell anpassning. Direktivförslagen har dock på senare år blivit mycket detaljerade och inriktade på hur ett mål ska nås i stället för vad som ska uppnås. Det har gjort dem svårare att införliva i nationell lagstiftning. Det kan vara en av orsakerna till att medlemsstaterna inte genomför dem fullt ut.

Det är också viktigt att medlemsländer kan bestämma om bättre standarder vad gäller exempelvis arbetsvillkor. Anställdas rättigheter eller klimatfrämjande åtgärder får inte betraktas som "gold plating".

Saco anser att som kommissionen föreslår, ha en bättre uppföljning av hur inre-marknadslagstiftningen efterlevs kan vara en bra åtgärd.

3. **En 28:e bolagsregim**

Att göra ett speciellt regelverk för en särskild kategori företag riskerar att komplicera i stället för att förenkla. Juridiskt sett kommer det att vara krångligt att åstadkomma då skillnaderna i nationell lagstiftning är stora. En 28:e regim skulle också ofrånkomligen påverka företags vilja att växa och utvecklas, om det betyder att de måste lämna den kategori som fått enklare regler. Från ett fackligt perspektiv oroar vi oss även för att anställdas rättigheter och villkor ska tillhöra det som "förenklas bort".

Ett effektivt och enkelt regelverk, enkelt att förstå och följa för alla företag är att föredra.

4. **Erkännande av yrkeskvalifikationer**

Det är viktigt att erkännande av yrkeskvalifikationer inom EU kan ske på ett smidigt och effektivt sätt. Samtidigt skiljer sig utbildningar och krav på olika professioner ibland åt mellan medlemsländerna. Därför behöver det fortsatt finnas en nationell bedömning i synnerhet i yrken där säkerhetsaspekter spelar stor roll.

9. Krävande processer för att utstationera personal

Administrationen vid utstationering pekas ut som kostsam och tidskrävande.

EU planerar just nu för ett frivilligt standardiserat, digitalt, formulär för utstationering av personal.

Saco anser att det är bra om företagen får lättare att på ett korrekt sätt anmäla utstationering. Det är också bra om informationen knyts till Informationssystemet för den inre marknaden (IMI), och blir tillgänglig för kontroll och uppföljning. Det kräver dock att IMI fungerar bättre än i dag och att informationen är relevant och ämnad att motverka fusk och utnyttjande.

Det förfarande som används i dag för anmälning av utstationering har brister och bidrar inte till att upprätthålla goda arbetsvillkor eller ordning och reda på arbetsmarknaden.

Att ge den Europeiska arbetsmyndigheten (ELA) ett stärkt mandat för att arbeta med frågan, som kommissionen föreslår, ställer Saco sig tveksamt till. ELA är en ny myndighet som borde få mer tid att uppfylla sitt nuvarande mandat innan stora förändringar sker.

Kapitel 5. Säkerställande av efterlevnad av reglerna för den inre marknaden

Saco anser att det är bra om efterlevnaden av reglerna för den inre marknaden skärps. Det kan bidra till en mer jämlik konkurrenssituation mellan medlemsstaterna.

Med vänlig hälsning

Sveriges akademikers centralorganisation

Lena Granqvist
Samhällspolitisk chef

Jenny Grensman
Utredare